



# VORES AFFALD

- DANMARKS RESSOURCER

FÆLLES POLITIKPAPIR

KL

  
Dansk Affødsforening  
Affald er ressource



**Dansk Affaldsforening**  
Vester Farimagsgade 1, 5. sal  
1606 København V  
Tlf. 7231 2070  
[www.danscaffaldsforening.dk](http://www.danscaffaldsforening.dk)



**KL**  
Weidekampsgade 10  
2300 København S  
Tlf. 3370 3370  
[www.kl.dk](http://www.kl.dk)

KORT SAGT:  
EN CIRKULÆR  
ØKONOMI,  
HVOR AFFALD  
ER RESSOURCER.

# VORES AFSÆT

*Kommuner og affaldsselskabers fælles bud på, hvordan den cirkulære omstilling af affaldssektoren styrkes – til gavn for visionen om et affaldsfrit Danmark.*

KL og Dansk Affaldsforening, foråret 2019

**Kommuner og affaldsselskaber arbejder for den cirkulære økonomi. Vi ønsker et samfund, hvor vi spilder mindre og (gen)bruger mere – og hvor vi genanvender ressourcerne, når vores produkter bliver til affald. Kort sagt: En cirkulær økonomi, hvor affald er ressourcer.**

I dag er vi langt fra i mål. Mange produkter har en kort levetid, kan ikke repareres og er ikke designet så materialerne kan genanvendes, når de bliver til affald. Omstillingen til cirkulær økonomi griber dybt og vil fundamentalt ændre på vores kendte måder at producere og forbruge på, hvis den lykkes. Der bliver brug for at dreje på flere store håndtag og ny regulering – pisk såvel som gulerod.

Nye ambitiøse EU-mål om markant mere genanvendelse kræver en enorm indsats fra alle led i den cirkulære økonomi – og samarbejde fra design og produktion til affaldshåndtering og tilbage igen.

Vi kan ikke redde hele verden fra bunden af skraldespanden, men omstillingen påvirker også udviklingen af fremtidens affaldssektor. En affaldssektor, der skal arbejde for at holde ressourcerne i live – så længe som muligt og i så høj kvalitet som muligt, når affaldet opstår.

Til næste år skal Danmark have en ny national affaldsplan, der lægger sporet for en årrække frem. Affaldsplanen skal implementere nye EU-direktiver, så vi reducerer affaldsmængderne og i 2035 genanvender 65 procent af det såkaldte "kommunale affald" – borgernes affald og det erhvervsaffald, der ligner.

# VI ØNSKER IKKE AT LIBERALISERE AFFALDET ELLER PRIVATISERE ANLÆG...

Det er afgørende, at vi bruger anledningen til at indrette affaldssektoren, så den bedst muligt stimulerer den cirkulære omstilling.

Udgangspunktet er godt: Kommunerne har rullet nye spande ud, udviklet genbrugspladserne, udvidet samarbejdet med virksomhederne og styrket borgerdialogen. Resultatet er klart. Borgerne sorterer mere og mere til genanvendelse, og kommunerne når det nationale mål om at genanvende 50 procent af husholdningsaffaldet i 2022, som de fik ansvaret for med Ressourcestrategien i 2014.

Og så har vi nogle af de mest miljøvenlige og effektive affalds-energianlæg i verden, der udnytter den rest, der ikke kan genanvendes, som billig varme og el i vores energiforsyning. Det betyder, at vi er det land i Europa, der deponerer mindst affald.

## FAKTA

### Cirkulær økonomi og affaldshierarkiet

Cirkulær økonomi handler om at bruge færre ressourcer, og udnytte dem bedre – både gennem bedre design, nye forretningsmodeller, ændret forbrug og ikke mindst via genbrug og genanvendelse.

Vores produkter skal designes bedre, så de er enkle og holdbare, kan genbruges, repareres, skilles ad og samles igen – og genanvendes når de er udtjent.

Dermed er cirkulær økonomi tæt knyttet til principperne i affaldshierarkiet – grundlaget for al arbejde i affaldssektoren, hvor vi stræber efter at løfte affaldet så højt op i hierarkiet som muligt.

Forebyggelse

Genbrug

Genanvendelse

Energi-  
udnyttelse

Deponi



Men hvis vi både skal minimere affaldsmængderne, nå de nye genanvendelsesmål fra EU og sikre arbejdspladser og udvikling i hele Danmark, har sektoren brug for ro og langsigtede rammer. Det er en politisk opgave.

Forsyningsstrategien, som den tidligere V-regering fremlagde i 2016, har gjort det vanskeligt at planlægge langsigtet og skabt samarbejdsudfordringer for hele sektoren. Det er afgørende at sikre trygge rammer for kommuner, kommunale affaldsselskaber og private virksomheder. Samtidig er kommunernes muligheder for at understøtte erhvervslivets affaldssortering og udvikling på området meget begrænsede. Senest ved ophævelsen af administrationsgebyret.

Vi ønsker ikke at liberalisere affaldet eller privatisere anlæg, men har heller ingen ambitioner om at "kommunalisere" hele sektoren. Markedet er en vigtig medspiller, som vi bruger flittigt, men det kan ikke løfte ansvaret i omstillingen alene. Der skal i stedet etableres et tæt samspil mellem samfundets offentlige sektor, private sektor og ikke mindst det civile samfund.

Kommunerne er helt afgørende. Særligt da de økonomiske incitamenter vender den tunge ende nedad. Markederne er umodne og nye ressourcer er for billige. Ofte kan "det ikke betale sig" at sikre genanvendelsen. Derfor har kommunerne brug for rammer og redskaber til at løfte opgaverne, og drive effektivisering og udvikling i samarbejde med virksomhederne.

Kommuner og kommunale affaldsselskaber med folkevalgte bestyrelser er et effektivt redskab til at sikre et stærkt politisk fokus på at nå disse mål i alle hjørner af Danmark, samtidig med at vi sikrer forankring og opbakning lokalt fra borgere og virksomheder.

Vores ambition er at nå de ambitiøse EU-mål for genanvendelse så omkostningseffektivt som muligt og med blik for både det sociale og økonomiske potentiale i den cirkulære omstilling – alt sammen lokalpolitiske prioriteter hos kommuner og affaldsselskaber. Vi arbejder efter flere bundlinjer, har data, udgør bindeledet til borgere og virksomheder, og kan lave forsøg og understøtte innovation og nye forretningsmodeller i samarbejde med virksomhederne.

Hovedopgaven er at undgå, at affaldet overhovedet opstår – og genbruge og genanvende det, hvis det alligevel sker. "Vores affald – Danmarks ressourcer" er KL og Dansk Affaldsforenings fælles indspil til den nationale affaldsplan og den afklaring af sektorens organisering, som svæver i luften. Forslagene i "Vores affald – Danmarks ressourcer" kan bringe os langt.

Vi håber, at lanceringen af disse forslag er begyndelsen på en frugtbar og løsningsorienteret dialog.

Det affald, vi ikke kan genbruge eller genanvende, udnytter vi til grøn el og varme i de kommunale affaldsenergianlæg. Alternativet er, at grave restaffaldet ned og deponere det. Affaldsenergien er den "energi", vi får ud af at miljøbehandle restaffaldet. Den er samtidig uløseligt forbundet med fjernvarmen. Derfor er området ikke behandlet her, men Dansk Affaldsforening og KL vil komme med selvstændige forslag til at sikre en effektiv affaldsenergisektor, der er klar til fremtiden og den cirkulære økonomi.

VI HÅBER,  
AT LANCERINGEN  
AF DISSE FORSLAG  
ER BEGYNDELSEN  
PÅ EN FRUGTBAR  
OG LØSNINGS-  
ORIENTERET  
DIALOG.

### FAKTA Nye EU-målsætninger for affald

Målsætning	2025	2030	2035
Genanvendelse af husholdningsaffald	55 %	60 %	65 %
Genanvendelse af emballager	65 %	70 %	-
Genanvendelse af plastikemballage	50 %	55 %	-



## VORES PEJLEMÆRKER

Med dette oplæg peger vi på tre pejlemærker for de næste vigtige skridt i udviklingen af en affaldssektor, der bidrager til den cirkulære økonomi i Danmark. Under hvert pejlemærke giver vi vores bud på konkrete tiltag, som vi selv vil realisere, eller som vi mener, at Folketinget bør tage initiativ til.

- ✓ *Vi skal styrke forebyggelse, genbrug og genanvendelse.*
- ✓ *Vi skal gøre det let for borgere og virksomheder at bidrage.*
- ✓ *Vi skal skabe nye løsninger sammen i partnerskaber.*





## STYRKET FOREBYGGELSE, GENBRUG OG GENANVENDELSE

Cirkulær økonomi og affaldshierarkiet er ledetrådene for kommunerne og affaldsselskaberne. De sikrer både mere og bedre sortering af affaldet, og engagerer sig fx også i at fremme genbrug af de mange ting, som borgerne afleverer på genbrugspladserne. Det skal ske i godt samarbejde med alle andre aktører. Udviklingen er kun lige begyndt. Vi vil i langt højere grad forebygge og genbruge – også før vi genanvender, og også når det ikke lige i første omgang kan betale sig økonomisk.

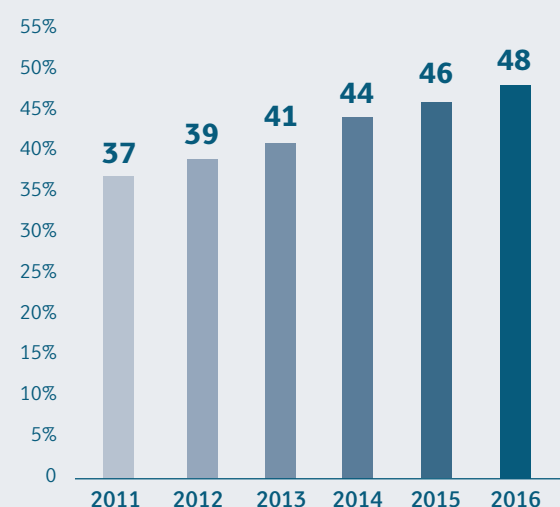
## UDVIKLINGEN ER KUN LIGE BEGYNDT.

Kommunernes rolle er ligeledes at bidrage til en modning af markederne for genanvendelse af ressourcer – i samarbejde med virksomhederne. Da markedet er designet omkring produkter, og affaldssystemet i dag er løsrevet fra produkterne, er der behov for, at markedet modnes for en række fraktioner/materialer. En markedsmodning, som kræver økonomisk, social og miljømæssig innovation, og at vi sammen udvikler nye forretningsmodeller, ændrer adfærd hos forbrugerne, etablerer nye systemer til at indsamle ressourcerne og meget mere. Det bør den nationale affaldshandlingsplan afspejle.

Affaldssektoren bliver dog først og fremmest målt på, om vi når EU-målene om genanvendelse – som både er højere og har større fokus på kvalitet end tidligere.

Det vil kræve en stor indsats i hele værdikæden – ikke mindst med nye, langt bedre designede produkter. Men det rejser også et behov for en større grad af ensartethed i sortering, information og ordninger. Det er en vej til større mængder sorteret affald af høj kvalitet, som private virksomheder kan bruge i nye produkter. Kommuner og affaldsselskaber har allerede stort fokus på fælles løsninger og ønsker at fortsætte og udvikle dette arbejde – med respekt for det lokale demokrati.

### Genanvendelse af affald fra husholdninger



Kilde: Miljøstyrelsen, Affaldsstatistik 2013, 2014, 2015, 2016

**FAKTA****Det fælles piktogramsystem***Bruges af over 60 kommuner**Består af 90 piktogrammer**Findes på de første emballager**Bruges af en lang række virksomheder, boligselskaber, leverandører, kulturtilbud mv.**Fælles udviklet af KL, Dansk Affaldsforening og Miljøstyrelsen.***DET FÆLLES  
PIKTOGRAMSYSTEM**

 ASFALT	 STENULD	 LEDNINGER & KABLER	 SMÅT ELEKTRONIK	 SPILDOLIE	 GENBRUG	 PORCELÆN	 DEPONI	 TRÆSTAMMER & RØDDER	 HÅRD PVC	 FARVET BLØD PLAST
 BETON	 TAGPAP	 MELLEMSTORT ELEKTRONIK	 BATTERIER	 SPRAYDÅSER	 REPARATION	 PAPIR	 REST EFTER SORTERING	 VHS- & KASSETTEBÅND	 KLAR BLØD PLAST	 PAPIR & PAP
 GIPS	 VINDUER	 STORT ELEKTRONIK	 BRAND-SLUKKERE	 ASBEST	 SKO	 PAPIR TIL MAKULERING	 ASKE	 HÅRD PLAST	 CD & DVD	 PAPIR
 GLASUREND	 SANITET	 RØGALARMER	 FYRVÆRKERI	 ELPÆRER	 TØJ	 DRIKKEDÅSER	 HAVEAFFALD	 DÆK	 PLAST-HAVEMØBLER	 KAFFEGRUMS
 HELE MURSTEN	 STEN & GRUS	 PRINTER-PATRONER	 LYSSTOFRØR	 TRYKFLASKER	 CYKLER	 METAL	 JORD	 FLAMINGO	 MÆLKE- & BRØDKASSER	 PAP
 MINERALULD	 KØLEUDSTYR	 TV & SKÆRME	 MALING	 FARLIGT AFFALD	 FLADT GLAS	 OLIEHOLDIGE MASKINER	 KOMPOST	 BLØD PLAST	 TEKSTILER	 METAL
 MURSTEN & TEGL	 ELEKTRONIK	 SOLPANELER	 MEDICIN	 OLIEFILTRE	 GLAS	 TIL NEDGRAVNING	 SMÅT BRÆNDBART	 BLØD PVC	 POLSTREDE MØBLER	 STORSKRALD
 RESTAFFALD	 SMÅT ELEKTRONIK	 HÅRD PLAST	 MAD- & DRIKKE-KARTONER	 MADAFFALD	 PLAST	 BATTERIER	 BIOAFFALD	 BLØD PLAST	 ELPÆRER	 FARLIGT AFFALD



## Virksomheder skal kunne bruge kommunens infrastruktur

*EU's mål om 65 pct. genanvendelse i 2035 omfatter både husholdningsaffald og husholdningslignende erhvervsaffald. Af gode grunde. I den cirkulære omstilling bør vi samle ensartede ressourcer i én strøm.*

*Kommuner og affaldsselskaber bør derfor også kunne arbejde med begge affaldsstrømme. Det vil samtidig gøre det nemmere for især små og mellemstore virksomheder at få genanvendt deres affald.*

*De har nemlig typisk kun mindre mængder affald, og måske derfor hverken incitament, tid eller kompetencer til at finde den rigtige genanvendelse af deres affald. Virksomhederne bør derfor også fortsat have mulighed for at få adgang til de kommunale genbrugspladser.*



# DERFOR VIL VI

## **INDFØRE FÆLLES SORTERINGSKRITERIER OG FÆLLES PIKTOGRAMMER I HELE LANDET SENEST FRA 2025**

For at sikre bedre og mere ensartet sortering forpligter kommunerne sig til at indføre fælles sorteringskriterier og fælles piktogrammer for husholdningsaffald, husholdningslignende erhvervsaffald og affald fra kommunale, regionale og offentlige institutioner. Det skal ske med virkning fra 2025, så det flugter med indførelse af producentansvaret og giver en indfasningsperiode.

Samtidig ser vi et stort potentiale for at udbrede såvel piktogrammer som sorteringskriterier til også fx emballager, arbejdspladser og offentlige institutioner og rum. Der kan med fordel også udvikles nye piktogrammer til særlige brancher med specifikke affaldsfraktioner som f.eks. musikfestivaler, hospitaler og industrivirksomheder.

## **BIDRAGE TIL UDVIKLING AF FLEKSIBLE FÆLLES STANDARDER FOR INDSAMLINGSORDNINGER**

KL og Dansk Affaldsforening vil bidrage konstruktivt til arbejdet med at udvikle de nye branchefælles standarder for indsamlingsordninger, som blev politisk aftalt i forbindelse med VLAK-regeringens strategi for cirkulær økonomi. Kommuner og virksomheder skal kunne vælge og afprøve indsamlingsteknologi – uden at blive detaljestyret af staten. Målet er at sikre den rette balance mellem på den ene side ensartethed og på den anden side lokal frihed til valg af omkostningseffektive og innovative metoder og teknologier. Vi vil arbejde for et sæt basiskrav til hente- og bringeordninger inden for forskellige boligformer og typer af områder – med mulighed for tilvalg i form af fx ekstra sortering og mere service for at sikre innovation og udvikling.

## ARBEJDE FOR, AT OGSÅ VIRKSOMHEDER OG OFFENTLIGE INSTITUTIONER STYRKER DERES AFFALDSSORTERING

To tredjedele af Danmarks affald kommer fra andre end husholdningerne - primært fra virksomheder. Offentlige institutioners husholdningslignende affald skal også indsamles via kommunens ordninger, hvis vi skal have større mængder i ensartede kvaliteter.

Samtidig er det afgørende at sikre en effektiv affaldssortering også i industri, byggesektoren og mindre virksomheder såvel som på offentlige arbejdspladser og i det offentlige rum. I dag er det uklart, i hvilket omfang virksomhederne forventes at affaldssortere – og mange får det ikke gjort nok, måske fordi det er en bøvlet omkostning for dem. Det er skidt for genanvendelsen – ikke mindst fordi noget af det nemmest genanvendelige affald kommer fra virksomhederne. Folketinget bør derfor lægge en plan for, hvordan særligt små og mellemstore virksomheder (SMV'er) i højere grad affaldssortere.

## UDVIKLE KONCEPTER FOR DET GODE SAMARBEJDE OM GENBRUG

Kommunerne og affaldsselskaberne har et stigende fokus på genbrug. Hver dag får de mange tons affald ind, hvoraf meget kan genbruges direkte eller efter en mindre reparation. For at få disse produkter genbrugt er der brug for at udvikle flere samarbejder med alle interesserede aktører: De velgørende organisationer, virksomheder - herunder start ups og socialøkonomiske, den kommunale beskæftigelsesindsats samt borgerne. Koncepter for gode samarbejder skal kommunikeres og opskaleres, så vi kan lære og inspireres af hinanden.

## ARBEJDE FOR EN NATIONAL STRATEGI FOR INTELLIGENTE INCITAMENTER

Hvis den cirkulære omstilling skal lykkes, er der brug for at indrette afgifter og gebyrer, så de tilskynder mest muligt til genbrug og genanvendelse. Vi vil derfor arbejde for, at regeringen iværksætter et analysearbejde som grundlag for en national strategi for intelligente incitamerter, der fremmer genbrug og genanvendelse. Afgifter og gebyrer hænger meget sammen med kommunernes myndighedsrolle, klassificering og tilsyn. Denne rolle ser vi gerne bibeholdt og styrket – lige nu er den undermineret med ophævelsen af erhvervs-affaldsgebyret. Det skal være en kommunal kerneopgave at understøtte lokale virksomheder gennem vejledning og tilsyn. Det skal ses i sammenhæng med kommunens andre myndighedsopgaver som understøtter grøn omstilling, vækst og innovation.

Analysen bør tage fat på en række incitamerter. Afgiften for genanvendte materialer bør fx være lavere end for virgine. Afgifterne på emballager bør afspejle, i hvor høj grad emballagen kan genanvendes og i hvilken kvalitet, hvilket bør implementeres i producentansvaret på emballager, der skal indføres som konsekvens af de nye EU-direktiver.

Endelig er der grund til at overveje, hvordan vi skaber et stærkere økonomisk incitament til reparation. Mens prisen på reparationer fx er steget med 50 pct. siden 2000, er prisen på nye TV-apparater og radioer faldet med over 50 pct. En sådan udvikling levner ikke reparationer mange chancer. Sverige har valgt at sætte moms på reparationer ned. Muligheden bør indgå i analysearbejdet.



## LET FOR BORGERE OG VIRKSOMHEDER AT BIDRAGE

Der er behov for markant at styrke mobiliseringen af såvel borgere som virksomheder - bl.a. via nationale kampagner, som vi eksempelvis kender det fra Sverige.

Samtidig ser vi et behov for at gøre det så nemt som muligt, specielt for SMV'er, at sortere og komme af med deres affald. Det er vigtigt, at kommunerne får mulighed for at understøtte, at de mindre virksomheder affaldssorterer. Der er behov for mere klare rammer for vejledning, dialog og tilsyn, hvis virksomhederne skal omstille sig og udvikle cirkulære forretningsmodeller.

Danmark har en direkte interesse i, at virksomheder med husholdningslignende affald sorterer markant mere affald - og i bedre kvalitet. Det skyldes, at EU's genanvendelsesmål ikke kun tæller borgernes affald med, men også det husholdningslignende erhvervsaffald fx fra restauranter og caféer i service-sektoren samt butikker og kontorer.

# DERFOR VIL VI

## GIVE VIRKSOMHEDER RET TIL AT VÆLGE DEN KOMMUNALE ORDNING

Mange, især mindre virksomheder, har affald, der minder om husholdningernes. Alligevel må de i dag ikke bruge kommunens affaldsordning – også selv om de måske gerne ville. Resultatet er mindre sortering og mindre genanvendelse.

Små butikker og andre virksomheder med husholdningslignende affald bør derfor gives mulighed for at bruge kommunernes indsamlingsordninger, hvis de vil. Det giver mere genanvendelse og mindre bøvlgang for virksomhederne. Oveni bruger vi den infrastruktur, vi allerede har, mere optimalt.

## ÅBNE YDERLIGERE OP FOR VIRKSOMHEDERS TILBAGETAGNINGSORDNINGER

Virksomheder skal have mulighed for let at tage deres produkter tilbage og genbruge dem eller genanvende materialerne. Muligheden findes i dag, men er ikke helt enkel.

Kommuner og kommunale affaldsselskaber understøtter virksomheder, der vil skabe nye forretningsmodeller ud af egne, udtjente produkter. Det kan primært ske i forbindelse med genbrugspladserne, hvor der er mange forskellige fraktioner og mulighed for dialog med borgerne om affaldet. Når det gælder affaldsindsamlingen ved husstandene, skal kommunen være eneindsamler. Det gør systemet enkelt og gennemskueligt for borgerne og sikrer mod cherry picking, hvor kun det affald, der er har en økonomisk værdi indsamles, mens omkostningerne til resten øges. Dog bør virksomheder frit kunne hente produkter inden for egne produktkategorier, når de har leveret et nyt. En leverandør af hårde hvidevarer i detailledet skal fx kunne tage et brugt køleskab tilbage, når den alligevel leverer et nyt.

## ETABLERE NY NATIONAL PLATFORM FOR AFFALDSKOMMUNIKATION OG KAMPAGNER

Omstillingen til cirkulær økonomi vil stille stadig stigende krav til borgere, virksomheder og institutioner om at ændre deres forbrug og sortere mange fraktioner rigtigt. Det kræver en større satsning på god og effektiv kommunikation til – og med – mange forskellige målgrupper.

Med en ny national kommunikationsplatform vil vi mobilisere borgere og virksomheder, kommuner og affaldsselskaber, endnu stærkere og gøre det endnu nemmere at sortere på tværs af kommunegrænser. Platformen bør tage afsæt i de fælles initiativer, vi allerede har sat i værk, navnlig piktogramsystemet, fælles sorteringskriterier, formidlingsfællesskabet [affald.dk](http://affald.dk) og billedtjenesten [affaldsfotobank.dk](http://affaldsfotobank.dk). Derudover skal den kunne bruges til en bred vifte af fælles kommunikationsindsatser, fx også nationale kampagner og formidlingsinitiativer målrettet børn og unge. Endelig skal den integrere viden om borgernes adfærd og motivation – til gavn for alle aktører i og omkring affaldssektoren.

## NYE LØSNINGER I PARTNERSKABER

I den cirkulære økonomi arbejder alle led i værdikæden sammen. Offentlige og private har brug for hinanden og det, vi hver især kan. Mens private virksomheder med deres kommercielle spidskompetencer kan skærpe en bundlinje og drive innovationen, kan det offentlige sikre et langsigtet fokus på klima og miljø, også når markedet er fraværende.

Kommuner og affaldsselskaber samarbejder allerede i dag i stort omfang med private virksomheder. De udliciterer i vidt omfang opgaver og afsætter affaldet til videre oparbejdning til genanvendelsesindustrien. Men vi skal nytænke samarbejdet mellem det offentlige og private. Vi vil gå forrest og skabe innovation sammen med andre. Og så skal vi selvfølgelig løbende sikre en fair og lige konkurrence med gennemsigtighed om kommuner og affaldsselskabers prissætning.

Et nyt EU-krav er, at der skal indføres et nyt producentansvar for emballager i 2025. Samtidig skal producentansvarsordningen for elektronikaffald revideres. Vi ser begge dele som en gylden chance for at skabe nye visionære producentansvarsordninger, der bygger på et tæt og godt samarbejde mellem kommuner og virksomheder – og som ansporer mest muligt til forebyggelse, genbrug og genanvendelse.



# DERFOR VIL VI

## ARBEJDE MED NYE INNOVATIONSFREMMENDE TILTAG BL.A. I FORBINDELSE MED UDBUD

Kommuner og affaldsselskaber ønsker at styrke samarbejdet med private virksomheder om at udvikle metoder og teknologi til genanvendelse. Denne indsats skal styrkes yderligere ved i højere grad at bruge nye former for innovationsfremmende tiltag, fx challenges og innovation i forbindelse med udbud (OPI, innovationspartnerskaber etc.).

## ETABLERE OFFENTLIGT-PRIVAT SELSKABER EFTER TYSK MODEL

Når vi samler affaldsstrømmene – borgernes affald og det husholdningslignende erhvervsaffald – i indsamlingsledet, bør det også give mulighed for at arbejde med begge strømme på affaldsanlæg efterfølgende. Det vil give større volumen og højere genanvendelse til en bedre pris, samt teknologiudvikling og styrket eksport.

En mulighed er at etablere fælles offentlige-private selskaber. I Tyskland er modellen kendt og en meget stor del af affaldssektoren. Vi mener, at Tyskland på mange måder er en rollemodel, som vi bør lade os inspirere af. Vi bør åbne for samme mulighed i Danmark. I første omgang kan det være en mulighed at lave et forsøgsprojekt, hvor der etableres et offentligt-privat selskab med ansvar for fx etableringen og driften af et affaldsanlæg. Det kræver dispensation fra reglerne om kommunernes erhvervsvirksomhed.

## ARBEJDE FOR ET NYT SYSTEM FOR PRODUCENTANSVAR

Kommuner og affaldsselskaber vil gå i dialog med andre aktører i sektoren om at udvikle konkrete bud på nye modeller for producentansvar for emballager og elektronikaffald. Helt afgørende er det, at de giver økonomiske incitamenter til at designe cirkulære elektronikprodukter og emballager – og hvor kommuner og affaldsselskaber bidrager med viden, ressourcer og infrastruktur skal omkostningerne dækkes.

Samtidig vil vi arbejde for fortsatte udvidelser af pant-systemet såvel som nemmere og bedre muligheder for, at virksomheder kan tage deres produkter tilbage.

Endelig vil vi arbejde for, at socialøkonomiske virksomheder bliver en integreret del af de nye ordninger. Vi har allerede udarbejdet en model for, hvordan socialøkonomiske virksomheder kan bruges til at reparere, teste og sælge elektronik (med garanti). Den bør tænkes ind i de nye ordninger.



**Dansk Affaldsforening**  
Vester Farimagsgade 1, 5. sal  
1606 København V  
Tlf. 7231 2070  
[www.danscaffaldsforening.dk](http://www.danscaffaldsforening.dk)



**KL**  
Weidekampsgade 10  
2300 København S  
Tlf. 3370 3370  
[www.kl.dk](http://www.kl.dk)